

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1970-1971.

9 MAART 1971.

Voorstel van wet tot wijziging van artikel 71 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

TOELICHTING

Artikel 71 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen luidt :

« Van de gezamenlijke netto-inkomsten van de verschillende in artikel 6 bedoelde categorieën worden afgetrokken, voor zover zij niet konden worden afgetrokken voor de vaststelling van die netto-inkomsten :

1° ...

2° ...

3° ...

4° de uitkeringen tot onderhoud die de belastingplichtige regelmatig heeft gestort aan personen aan wie hij onderhoud verschuldigd is, overeenkomstig de in het Burgerlijk Wetboek bepaalde verplichtingen, en die geen deel uitmaken van zijn gezin. »

Bij echtscheiding door onderlinge toestemming bepalen de voorafgaande overeenkomsten soms de storting door een echtgenoot van een uitkering tot onderhoud, niet alleen voor de kinderen maar eveneens voor de andere echtgenoot.

De administratie van de belastingen beschouwt de uitkering tot onderhoud aan de door onderlinge toestemming gescheiden echtgenoot niet als een aftrekbare last, omdat ze geen verplichting is die het Burgerlijk Wetboek oplegt.

Deze uitlegging leidt tot onrechtvaardige toestanden : een voormalige echtgenoot die een uitkering tot onderhoud betaalt aan zijn gewezen echtgenote, mag die last niet aftrekken als de echtscheiding op grond van onderlinge toestemming is uitgesproken, terwijl hij dat wel mag doen als de echtscheiding in zijn nadeel werd uitgesproken op grond van bepaalde feiten.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1970-1971.

9 MARS 1971.

Proposition de loi modifiant l'article 71 du Code des impôts sur les revenus.

DEVELOPPEMENTS

L'article 71 du Code des impôts sur les revenus porte :

« Sont déduits de l'ensemble des revenus nets des différentes catégories visées à l'article 6, dans la mesure où ils n'ont pas pu être déduits pour la détermination de ces revenus nets :

1° ...

2° ...

3° ...

4° les rentes alimentaires régulièrement versées par le contribuable à des personnes auxquelles il doit des aliments, conformément aux obligations prévues au Code civil, et qui ne font pas partie de son ménage. »

En cas de divorce par consentement mutuel, les conventions préalables prévoient parfois le versement par l'un des époux d'une pension alimentaire non seulement pour les enfants, mais également pour l'autre époux.

L'administration des contributions considère que la pension alimentaire versée à l'époux divorcé par consentement mutuel ne constitue pas une charge déductible parce qu'il ne s'agirait pas d'une obligation prévue au Code civil.

Cette interprétation conduit à des situations injustes : un ex-mari payant une pension alimentaire à son ex-femme ne peut déduire cette charge si le divorce a été prononcé par consentement mutuel, tandis qu'il le pourrait si le divorce avait été prononcé à ses torts, pour cause déterminée.

Dit kan leiden tot ongewenste praktijken die in Frankrijk algemeen zijn : in dit land, waar echtscheiding door onderlinge toestemming niet bestaat, stellen de partijen die akkoord gaan om te scheiden, de rechtsvordering in in de fictieve vorm van een echtscheiding op grond van bepaalde feiten.

Alle fictieve procedures moeten worden voorkomen. Indien de uitlegging van het Belgisch Bestuur der belastingen blijft gelden, zal men in België voor dezelfde scheve toestand komen te staan als in Frankrijk. En bovendien zullen de rechtbanken figuranten gaan worden in een slechte comédie.

Die handelwijze is trouwens in strijd met de regel « non bis in idem ». De gewezen man wordt immers belast op zijn inkomsten met inbegrip van de uitkering die hij aan zijn vroegere vrouw betaalt, en deze betaalt op haar beurt belasting op de uitkering die zij ontvangt.

Bij de echtscheiding op grond van bepaalde feiten integendeel, betaalt de gewezen echtgenote belasting op de uitkering die zij ontvangt, maar die de gewezen echtgenoot van zijn inkomsten heeft afgetrokken.

Om die ongerijmdheid recht te zetten, is het voldoende aan artikel 71, 4°, de woorden toe te voegen : « of die voortvloeiën uit overeenkomsten aangegaan met het oog op een echtscheiding door onderlinge toestemming ».

Aldus wordt 4° :

« de uitkeringen tot onderhoud die de belastingplichtige regelmatig heeft gestort aan personen aan wie hij onderhoud verschuldigd is overeenkomstig de in het Burgerlijk Wetboek bepaalde verplichtingen en die geen deel uitmaken van zijn gezin of die voortvloeiën uit overeenkomsten aangegaan met het oog op een echtscheiding door onderlinge toestemming. »

C. DE BAECK.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL.

Aan artikel 71, 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen worden de volgende woorden toegevoegd :

« of die voortvloeiën uit overeenkomsten aangegaan met het oog op een echtscheiding door onderlinge toestemming. »

C. DE BAECK.

R. VREVEN.

A. SCOKAERT.

Cette anomalie est susceptible de provoquer une pratique peu souhaitable et qui est générale en France : dans ce pays où la procédure de divorce par consentement mutuel n'existe pas, les parties qui sont d'accord pour divorcer présentent leur procédure sous la forme fictive d'un divorce pour cause déterminée.

Toutes pratiques constituant des fictions de procédure doivent être évitées. Si l'interprétation de l'administration fiscale belge est maintenue, on assistera en Belgique à la même pratique vicieuse que celle qui existe en France. On transformerait, en outre, les tribunaux en instruments d'une comédie peu souhaitable.

Cette pratique viole d'ailleurs la règle « non bis in idem ». En effet, l'ex-mari est taxé sur ses revenus, en ce compris la pension qu'il paye à son ex-femme. Celle-ci, à son tour, paye l'impôt sur la pension qu'elle reçoit.

Dans le divorce pour cause déterminée, par contre, l'ex-femme paye l'impôt sur la pension qu'elle perçoit, mais que l'ex-mari a déduite de ses revenus.

Pour corriger cette anomalie, il suffirait d'ajouter au 4° de l'article 71 les mots : « ou résultant de conventions préalables au divorce par consentement mutuel ».

Ainsi le 4° deviendrait :

« les rentes alimentaires régulièrement versées par le contribuable à des personnes qui ne font pas partie de son ménage et auxquelles il doit des aliments, conformément aux obligations prévues au Code civil ou résultant de conventions préalables au divorce par consentement mutuel. »

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

Au 4° de l'article 71 du Code des impôts sur les revenus sont ajoutés les mots suivants :

« ou résultant de conventions préalables au divorce par consentement mutuel. »